

שבת הראי"ה

ליקוטים מתורתו של הצדיק והחסיד, מרא דארעא דישראל, שר התורה ורועה ישראל
רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

יצא לאור ע"י ארגון 'אור האורות' להפצת תורת הגה"צ הראי"ה קוק זצ"ל ♦ שאלות ותגובות ניתן לשלוח לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6 דירה 3 בת- ים, או בדוא"ל: reiyaa@gmail.com
או להתקשר למספר: 0507-583810 ♦ תרומות ניתן להפקיד בבנק הדואר חשבון מס' 20778885 ♦ ניתן לקרוא את העלון גם באתר: www.yeshiva.org.il

אורות הפרשה

החומר וחושיו, זאת תקרא פגיעה.
כי הדברים המושגים למעלה מתהלכות בהדרגה מהקל אל הכבד וע"פ דרכי עינים בודדים המתלקטים למערכה, כ"א בפעם יגלה עליהם אור גדול מנועם ד', אשרי כל זוכה לו, תקרא התפילה מצד היותה כוללת זו התכלית בשם פגיעה, כדרך הפוגע בהולך לא לפי ערך מהלכו של ההולך לבדו, כ"א השתתף בזה ג"כ סיבת קרבת הנפגע. וכאשר אירע ביעקב אבינו ע"ה, שודאי השלימתו ג"כ התפילה לאותו החזיון הנבואי הנשגב של מראה הסולם וכל פרטיו. שעל כן נתייחס לתפילתו שם פגיעה, "ויפגע במקום", והיא נאותה לערביית "נמן הראי"ה, עין איה" (באור אגדות הש"ס) ברכות ח"א עמ' [110].

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֹּׁמֶשׁ וְכַח יָא.

"יש מעלה מיוחדת בתפילה, והיא מוצאת תכלית ברמי המעלה והערך, קדושי עליון הניגשים אל ד', שע"י התפילה ירומז למעלת הנבואה או קרוב לה (כדברי הטור או"ח ס"ו צ"ל). הם פוגעים מעמדים גדולים יותר מהליכות הטבע, כי יתרוממו הרבה על הטבע וידבקו באלוקים חיים בלב ונפש טהורה. ולזה המעמד הרם, מוכשר הלילה במנוחתו והתבודדותו, כדביאר החסיד 'בחובות הלכות' ביתרון תפילת הלילה. גם היא מכשרת את בני המעלה הזאת להיות נפקדים בחזיונות קדושים בשכבם בשנתם, לחזות מחזות נושאים תבואות שכליות נוראות אשר לא יושגו בחברת

אורות הראי"ה

הראי"ה ותורת הגר"א מוילנא (ח')

אחי יוסף, ואז נחבר בית המקדש והקב"ה העניש אותם 'שבע על חטאתם'. מן הטעם הזה צריך להכפיל כ"ב שנים (מספר השנים שהיה יוסף במצרים) בשבע (שבע על חטאתיכם) כפול עשר (כנגד כל אחד מאחי יוסף שגרמו למכירתו) והם 1540 (אלף תקמ"ו), ואח"כ תתעורר גאולה לישראל כאור בוקר עד שבע עשרה שנה ואז יסתלק אותו צדיק. וכתב רבי אברהם על זה: "רמז לגויעת הגאון ודו"ק". שכן תק"מ באלף השישי – הוא סוד הגאולה. ואם נוסיף י"ז שנה, נמצא בתחילת שנת תקנ"ח – כדי שיהיו י"ז שנים שלמות – ואז "יסתלק אותו צדיק" – ובתחילת אותה שנה נפטר הגר"א לעולמו [מתוך 'זהירותא דאברהם' לר' אברהם מפרי"ל, על זוהר חדש (מופיע במהדורה הר"מ מרגליות עם פירוש 'ניצוצי זוהר', עמ' 244)].

הגר"א כמעורר התחיה

כידוע, הגר"א היה מהמעוררים הגדולים לשיבת עם ישראל לארצו. הוא עודד את תלמידיו לעלות ארצה וליישב אותה בחקלאות ובבנין, ואף הוא עצמו יצא מביתו והחל לנסוע לארץ ישראל, אך מסיבה עלומה הפסיק באמצע הדרך, וחזר לביתו בוילנא. ואמנם, אם הגר"א לא זכה לראות את הארץ משאת נפשו, ועל כך הצטער כל ימיו, הרי שחפצו ותשוקתו עשו פרי לאחר פטירתו. הגר"א נפטר בשנת תקנ"ח, וכעשר שנים אחר כך (תקס"ח) עלה לארץ ישראל אחד מבחירי תלמידיו – הגאון המקובל רבי מנחם מנדל משקלוב זצ"ל, והוא היה הראשון שהניח את היסוד לשיבת האשכנזים הפרושים בארץ ישראל.

ומתוך קישורו העמוק לארץ ישראל וגאולת האומה, היה הגר"א משנן וחזר בכל יום את הפסוקים הבאים: א. "ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון" [תהילים עז]. והוסיף ואמר על זה: סוכה מצוותה תעשה ולא מן העשוי, אף ציון כך. ב. "חזה ציון קרית מועדנו עיניך תראינה ירושלים נוה שאנן" [ישעיהו לג]. "מועדנו" היינו מועד הגאולה. ג. "ציון היא דורש אין לה", מכלל דבעיא דרישה [ר"ה ל.], היינו ציון דורשת את הדרישה. ובביטוי זה 'בעיא דרישה' שבחז"ל ראה הגר"א רמז לשמו 'אליהו בן שלמה זלמן' השווה בגימטריא.

הרב אליהו לנדא זצ"ל (מצאצאי הגר"א) כותב שהגר"א ברגעיו האחרונים חזר כמה פעמים על הפסוקים האלה וביקש מתלמידיו שגם הם יחזרו תמיד עליהם [דורש לציון עמ' ריז].

על הפסוק הראשון שהזכרנו – "ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון", ביאר הגר"א ביאור נוסף, המלמד גם הוא על הקשר בין מצוות סוכה לארץ ישראל. וכך אמר הגר"א: סוכה וארץ ישראל הם שתי מצוות המיוחדות בכך שהאדם נכנס בהן שלם בכל גופו [ראה: דורש לציון עמ' לח]. לא מקרה הוא, אפוא, שיום פטירתו של הגר"א הוא בחג הסוכות.

שלושת השליחויות של הגר"א

במאמר מקיף ועמוק על דמותו של הגר"א, מבאר הגרי"מ חרל"פ זצ"ל את שליחותו של הגר"א בעולם, ע"פ דברים שקיבל במסורת:
"הופעת נשמתו של אדונו הגאון בעולמו, כפי מה שמקובלני מפה לאוזן,

פרק ח': שליחותו של הגר"א

בשבועות האחרונים אנו עוסקים בהשפעתה של תורת הגר"א על מן הראי"ה. עסקנו בתחומים שונים בהם ניכרת השפעה זו, ביניהם: אחדות ישראל, לימוד תנ"ך, תורת ארץ ישראל, דרכי לימוד, לימוד אליבא דהלכתא, ועוד. השבוע נעסוק בנושא מרכזי ויסודי, והוא: שליחותו של הגר"א לדורינו, דור הגאולה. נלמד על מעלת נשמתו של הגר"א, ע"פ דברי תלמידיו ומקורביו, וע"פ דברי מן הראי"ה זצ"ל.

הגר"א מכין דרכו של משיח

אחד ממקורביו הגדולים של הגר"א, היה הגאון רבי מנשה מאיליא. גאון מיוחד ומופלא זה, כתב ספרים רבים עמוקים ביותר, בענייני אמונה ומחשבה, אשר זכו להסכמותיהם הגלגוליות של גדולי ישראל (בקרב נקדיש עלון מיוחד בו נעסוק בתורתו המיוחדת ע"פ דבריו וסיפוריו של מן הראי"ה). באחד מכתביו כותב רבי מנשה כי הגר"א נשלח להכין את הדרך לביאת המשיח:
"אשר לפי הנראה, לפי רוב המשך גלותינו שהיא קרוב לעקבות משיחנו, ושצריך לפנות דרך לפניו, דרך האמת, כפי שכתבתי, שיעקב השתדלותינו שנהיה כלי הכנה לקבל אורה וטובה [...] וכפי הנראה ששלח לנו ד', עיר וקדיש מן שמיא, הגאון המפורסם מוה"ר זצ"ל מוילנא שהחזיר עטרת התורה ליושנה, ע"פ דרכו דרך האמת והפשטות" [אלפי מנשה, סימן קצו עג ע"ב].

בחירת משיח בן יוסף

הגאון המקובל ר' יצחק כהנא זצ"ל, היה מגדולי עוסקי תורת הגר"א, ובאחד מספריו כותב שהגר"א היה בחינת משיח בן יוסף. וזה לשון קודשו:
"אשר אחד מג' דברים שנצרך משיח בן יוסף לבוא בכל דור דור הוא גלגול רזי תורה למי שראוי לכך [...] וליכי אומר לי בבירור אשר לזה נשלח לנו עיר וקדיש משמיא נחית רבינו הגדול הגר"א ז"ל לגלות את התורה בגלגל ובנסתר, רק בעוה"ר אין הדור ראוי להם ע"כ נאבד רוב דבריו בנסתר אשר היה בהם עשר ידות יותר מנגלות" [תולדות יצחק ח"ב קמ ע"ב].

מקור נוסף לבחינה המשיחית של נשמת הגר"א, אנו מוצאים בכתבי הגאון המקובל רבי אברהם זצ"ל מפרי"ל, שהיה מתלמידי הגר"א. ר' אברהם (שהיה סבו זקנו של מן הראי"ה) מצא רמז למעמדו של הגר"א כמשיח, בתוך מאמר זוהר חדש. וכך כתוב שם:

"ייתא חגי – כד תמנה כ"ב שנין ז' זמנין לכל חד מאינן עשרה דזבינו ליה, תשכח אלף תק"מ, וכדין יתער פורקנא דישאל כצפרא דשארית לאנהרא זעיר זעיר עד י"ז שנים דאסתלק ההוא צדיק בדרגא דטו"ב, הדא הוא דכתב: יוסף בן י"ז שנה היה רועה את אחיו".

לפי מאמר זה, שנאת החינים של בית שני עוררה את חטא שנאת החינים של

הייתה בשביל שלושה דברים:

א. לשמור על דרך עץ החיים, זו התורה, ולא להרים את רגשי הנבואה על התורה ולמען להדריך את עם הקודש שישמרו בעקבות רב יוסף שחזר והכריע שגדולה המצווה ועושה וכן ובשביל זה אמר רב יוסף לא תתני ענווה דאיכא אנא, דעיקר ענווה היא להיות בטל לציווי התורה, עקב ענווה יראת ה'. וכן יעודו של רבנו בגילוי רזי התורה, כנודע וכמובא בספר 'תולדות יצחק' (וכאן מביא הגר"מ את הדברים שהבאנו לעיל מהספר הנ"ל).

ב. ללמד אורחות חיים ביושר קודשם ולא להלוך אחרי הפלפול הבלתי נכון שהיה נהוג בימים ההם. ורבים אשר צווחו והרעישו על זה עד כי הופיעה נשמתו הקדושה של אדוננו הגאון, למד ולימד את הדרך הישר והכל מצד הענוות חן.

ג. השביל לציון משכן כבודו ולירושלים בית מקדשו לבנות ולשכללם בהדרגה קודשם ולדעת כי ארץ ישראל היא כסוכה שמצותה תעשה ולא מן העשוי כדי לקיים "ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון", בקבוץ גלויות על דרך הקץ המגולה כמבואר לעיל, אשר זאת הייתה מגמתם של רבנו הגר"א ותלמידיו בעבודת יסוד הישוב באר"ק, וכן לזכות ע"י לרוח הקודש אמיתית בלי שום עירוב פסולת, שלזה חזה הגר"א בצפייתו לרוח הקודש שאי אפשר לזכות בה בשלמות זולת בארץ הקודש, והייתה תקוותו מלאה שעי"ז תוחזר עטרת הקודש ליושנה, שכל בנין למודי ה' וקיום החזון של הנביא [ויאל ג'] "והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם, וזקניכם חלומות יחלמון בחוריכם חזיונות יראו", ובה יקייים גם סוף נבואתו "והיה כל אשר יקרא בשם ה' ימלט כי בהר ציון ובירושלים תהיה פליטה כאשר אמר ה' ובשרידים אשר ה' קורא", שהתחלתא דגאולה היא ביעודו המשיח בן יוסף [בספר 'ליקוטי הגר"א' דף מ' ובאר יצחק שם על הפסוק 'ופדיו ה' ישובן'] (ובכתבי 'קול התור' של אחד מתלמידיו הגר"א, הגאון ר' הלל משקלוב, מרמז בתיבת 'בשרידים' בחושבנא 'משיח בן יוסף' שעל ידו קיבוץ גלויות) [נדרש לציון ט-יג, 'אמרות טהורות' עמ' קסד].

נשמת משה רבינו

כששאל את הגר"א מדוע שב מנסיעתו ארצה, ענה בקצרה: "אין לי רשות מן השמים". היו מגדולי ישראל שהשתמשו בהסברות שונות לפשר הדבר, מהן הלכתיות ומהן מעשיות, אך הודו שאינן מספקות תשובה הולמת לתעלומת חזרתו. לעומת זאת, רבותינו המקובלים נימקו את מניעת עלייתו בצורה עמוקה יותר, ואמרו כי רבינו הגר"א היה ניצוץ נשמתו של משה רבינו, וכמוהו לא זכה גם הוא להיכנס לארץ ישראל (יש לציון כי יום פטירת הגר"א ביום ג' דחול המועד סוכות, יום אושפיזין של משה).

בעקבות דברים אלו, הסביר הראי"ה את משמעות רצון הגר"א לעלות ארצה, והשפעתו על ישוב הארץ בפועל. ואלו הם דבריו במכתב ברכתו לרגל חנוכה בית כנסת הגר"א (י"ד תמוז תרצ"ד):

"[...] כמו שמן השמים עכבו את הרוצה הנאמן משה רבינו ע"ה, מלכוא אל הארץ בפועל, בכל זאת בטוחים אנחנו, שההשתוקקות הקדושה שבנשמת רביא מהימנא לבוא לארץ ישראל, שהתבטאה בתחנונותיו הגדולות, היא היא אשר נותנת כוח ואומץ לכל הדורות – והדור האחרון שלנו בכללם – להתקשר בקדושת ארץ חמדה, לבנותה ולהקים שוממותיה.

כמו כן הננו בטוחים בעז"ה, שההתלהבות הקדושה העליונה של רבינו הגאון החסיד האלוני (הגר"א) זצ"ל, שלא יצאה לפועל על ידי עיכובים מן השמים, בעת אשר לא הגיע עדיין הזמן להתחלת צמח ישועה של הקץ המגולה לישראל, היא שתגבנו ישע בעז"ה לשורב לארצנו הקדושה בפועל ובמעשה, עם כל אור התורה והקדושה האמיתית, כמו שהייתה בשאיפתו הנערצה של רבינו הגדול החסיד והקדוש זצ"ל, נשמתו בגני מרומים. וכולנו יחד נזכה להיות ששים ושמחים בבנין שלם, בבוא המבשר אליהו הנביא לאמור לציון הנה ישעך בא וגואלך קדוש ישראל, הנה הוא משיב לך את הודך והדרת קדושתך, בבוא לציון גואל צדק, במהרה בימינו אמן".

עליית תלמידיו הגר"א

ואם אמנם לא הסתייעה עלייתו של הגר"א בעצמו, הרי שתלמידיו קיימה בעלייתם ארצה בכוחות נמרצים ובמסירות נפש אדירה, על פי פקודתו והשראתו, בבחינת התפקיד שמשה רבינו מסר ליהושע בן נון להכניס את ישראל לארץ.

וכך ראו תלמידיו את עצמם כצועדים בדרכו של יהושע [עין: 'מדרש שלמה' עמ' 29. בענין הקשר בין דמותו של יהושע לגר"א, עין: 'קול התור' פ"ג, 'ברכת מרדכי' עמ' נא], בירושת הארץ וישובה, ואת כל המרץ לעבודת המסורה, שאבו מתורת הגאולה של רבם, "האורכה מאריך מידה מרחבה" (לשון ר' יושע ריבלין זצ"ל בפזמוני הקדושים. ועין באורך בספרים 'דורש לציון', 'מוסד היסוד' רחון ציון].

עליית מרן הראי"ה

גם ביחס לשליחותו של מרן הראי"ה, מצינו קישור לדמותו של יהושע. וכך מספר אחד מתלמידיו: "בשעה של התעלות הנפש, ובמחיצת תלמידים מקורבים ביותר, הביע פעם את תפיסתו ביחס ליעודו עלי אדמות, ואמר ששררה בו לגלוג ניצוץ מנשמתו של יהושע בן נון. את הדברים האלה אמר בערב פסח, כעשר שנים לפני פטירתו, לאחר שסבל גידופים וחרפות בפרהסיא באחד המקומות בהם שהה" [אזכור ישראל בקדושה ח"ה עמ' 205].

דימויו של הראי"ה ליהושע בן נון, מסתמך גם על עליית מרן הראי"ה ארצה, עם פעולותיו הגדולות למען ישוב הארץ והגאולה [נר"ע 'אמרות טהורות' (לגר"מ חר"ל) עמ' רמג: "...ומדרגתו של יהושע המכניס לארץ החורו על כל התורה בכניסתו לארץ ולגלות אותה בתור הגאולה שבה"].

ככ"ח באייר תרס"ד הופיע אור חדש על ציון, בעליית מרן הראי"ה לארץ ישראל. וכך מתאר הראי"ה, לאחר עשר שנים, את גדולו של יום זה: "היום הגדול אשר בו זכינו צור ישראל ביוך הוא, לבוא לארץ חמדתו, ולראות בעינינו התחלת צמיחת קרן ישעו לעם קדושה... הודות לד' על רוב חסדיו, וברחמי יוסף לאמצנו, לגבר חיללים בעבודת ד' ועמו, במכון הקודש" [אגרות הראי"ה, ח"ב, עמ' רצב-ג, מובא ב'מועדי הראי'ה' עמ' תעט].

בכל שנה ביום זה היו מציינים מקורביו הראי"ה את היום הזה בשמחה והודאה לד' על הופעת אורו של הראי"ה בארץ הקודש. בשער החוכרת 'למצוות הארץ' שנדפסה באייר תש"ח, כתב הרצי"ה (כנו של מרן הראי"ה) "היום הגדול כ"ח אייר, יום עלותנו עם אאמור"ר הרב זצ"ל לארץ חיי קודשנו בשנת תסד"ר".

וכך הסביר זאת הרצי"ה:

"יש ערך מיוחד לאותו יום כ"ח באייר, בו עלה אבא הרב זצ"ל מן הגלות לארץ ישראל, זה היום בו הופיע על ציון האור החדש הנשגב והקדוש. ומאז זכינו לאורו – אנחנו, עם ישראל וכל העולם כולו. "זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו". אין להעריך את הגילה ואת השמחה שיש בעולם כולו ובעולמות העליונים, מאז אותו כ"ח באייר, מאז אותו 'כיבוש' רוחני, נבואי ורוח קודשי, שזרז על ישראל" [שיחה הרצי"ה, מועדים, יום ירושלים, עיי"ש].

מרן הראי"ה היה מודע לשליחותו האלוקית ותפקידו הגדול בקיבוץ הגלויות ובנין הארץ, וכך כותב באגרותיו: "ידעתי כי למחיה שלחני ד' אל אדמת הקודש" [אגרות הראי'ה ח"א קפט]. "ברוך ד' אשר עשה לי את הנפש הזאת, ואשר הביאני במסיבותיו העליונות, לעבוד בכוחי המצער על הרי ישראל, בעת המאושרה הזאת, ששפעת החיים לעם ד' על אדמתו הולכת ומתקבצת [...] מסרתי הברורה להיות ממסייעים למלאכת שמים, להיות מהמנצחים על המלאכה הקדושה ליסד בציון אבן בוחן פינת קירת" [שם שיד].

הראי"ה קרא לעם ישראל היושב בגולה, לעלות ארצה בהמוניו, ואף עוררו ליישב את האדמה הקדושה. וכך למשל הוא כותב באחד ממאמריו:

"את הקריאה הזאת נקרא בקול אחד, בקול גדול... בואו לארץ ישראל אחים נעימים בואו לארץ, קול ד' קורא אותנו, ידו נשאלנו, רוחו אשר בלבבנו הוא. מקבץ אותנו הוא מעוררנו, והוא מכריח אותנו כולנו לקרוא בקול גדול אדיר ונורא: אחינו בני ישראל, אחים אהובים ויקרים, בואו לארץ ישראל הלקטו אחד לאחד [ישעיה כז, יב]... הניצנים נראו בארץ, בואו אחים יקרים וראו איך שושנת יעקב מתחלת לפרוח על אדמת הקודש, רוח ישראל פורח ומתעורר לתחיה לחיים לכבוד ולעוז [...] ועתה מי הוא העיור שלא יראה בזה יד ד' הנוהגת אותנו, ומי לא יחוש חובה לעצמו ליהיות פועל עם אל? "ועתידה בת קול להיות מפוצצת בראשי ההרים ואומרת: כל מי שפעל עם אל יבוא ויטול שכרו" (מדרש ויק"ר כז). מי יוכל להיפטר מלסבב מצידו תוספת ברכה ומהירות ישועה, לעורר ליבות רבות לשוב אל אדמת הקודש, לנחלת ד', להאחז בה, ליישבה בעסקים ובניינים [...] [מאמרי הראי"ה עמ' 323].

באגרתו הידועה לדידו הרידב"ז, כותב הראי"ה:

"על כן כל מי שעושה פעולה להרחיב את גבול ישראל, כדי שיהיה מצידו גורם לקרב את קיבוץ ישראל לארץ ישראל, וזה גורם מהירות בגאולה, כי קיבוץ גלויות קיימא לן שהוא קודם לביאת המשיח... הוא מתקן באמת את קדושת היחוד העליון של יסוד שביעית, ואין קץ להתענוגים הקדושים העליונים שמתרחבים על ידי זה והם מושפעים על שורש נשמתו, ונשמת כל ישראל [אגרות הראי'ה אגרת תקנת].

"מרן רוח אפינו הוא נשמת התחייה"

תלמידיו ומקורביו של מרן הראי"ה עמדו על תכונה מיוחדת זו שהייתה במרן הראי"ה, שמכוחה נבעו כל עיסוקיו בקירוב הגאולה.

כך כותב הרב מנחם מגדל פרוש זצ"ל:

"היו לנו מאורי גולה והיו לנו מאורי גאולה. בין גאוני ישראל שהיו קשורים בנשמתם לתחיית ישראל בארץ ישראל, הופיעה בדורנו נשמתו הגדולה והמאירה של רבנו זצ"ל. הוא היה אחד מיוחד אשר גילויי אורות הקודש שלו נבעו, לא מתוך הרשנות של אידיאליים אנשיים, או מתוך מהלכי מחשבות שכליים, אלא מתוך השגות אלוקיות, מתוך עומק פנימיות נשמתא דאורייתא. תורת הגאולה לא הייתה אצלו פתרון לבעיות מדיניות, ואף לא לבעיות רוחניות מסוימות, אלא סוד כל היצירה, הוזהר העתיד של תיקון העולם כולו" [הרב מנחם מגדל פרוש זצ"ל, 'בתוך החומות' עמ' 254, מובא בספר 'ליקוטי הראי'ה ח"ג עמ' 466].

וכך התבטא הגר"מ חר"ל פ:

"יש והקב"ה מוריד מהעולם העליון, מתחת כסא כבודו יתברך, פעם בעשרה דורות, נשמה עליונה כזאת, המאירה בשלל אורותיה וגוויי זיקי ברק מתוך ערפילי טוהר, לא רק בשביל הדור הזה שבו היא מופיעה, אלא גם ובעיקר בשביל כמה דורות הבאים אחריה. כך היה גאון עוזנו ותפארתנו, מאור ישראל וקדושו, מרן הראי"ה קוק זצ"ל. והצופה נסתרות ראה כי עם התנוצצות פעמי הגאולה, צריך להוריד אור גנוז זה לעולם, כדי להאיר את מחשכי הגלות בליבות בני ישראל, להלהיבם ולעוררם, לעוררם ולהכניס לקראת תחיית האומה, והתקרבות הגאולה העתידה לבוא בארץ הקודש" [מפי הר"ן שטרן זצ"ל, מובא ב'שיחות הראי'ה' עמ' יג].

גם הרצי"ה התבטא פעמים רבות על שליחותו האלוקית של אביו, ותפקידו הגדול כמכין דרך הגאולה. הוא היה חוזר ומזכיר את דבריו של רבי מנשה מאיליא בייחס להגר"א (הזכרנו אותם לעיל), ומוסיף: "באותה מידה אפשר לומר כי על גילוי הנשמה הנוראה והנפלאה של בחיר צדיקא, אאמור"ר זצ"ל – שהוא נשלח להכין את הדור לגאולה [נראה דבריו המדהימים של הגה"צ ר' גדליה איזמן שליט"א (המשגיח בשיבת 'קול תורה') על שליחותו של הראי"ה, התפרסמו בקובץ 'המעין' תשרי תשס"ט, והבאנו אותם בעבר]. וכך כותב גם רבי דוד כהן זצ"ל, 'הנויר', על תפקידו הנישא של מרן הראי"ה:

"הננו בימות המשיח. תקופת הגאולה התחילה. משיח בא, בא, בגילוי שכינה, באור גילוי עליון, ואין מכיר, ואין יודע. כולם כמו מסכה על עיניהם, מאחורי המסך, מבלי דעת, ומבלי הבין את אשר לפניו. רק מרן רוח אפינו שליט"א, הוא נשמת התחיה, הוא היודע, הוא החווה". "העיקר הוא ההתקרבות לדרכי גילוי הנבואה. מרן, קדוש ישראל, איהו מזליה חזי, כי זהו עיקר משיח רוחי וחיי. והוא מסייעני ומנהלני, להתקרבות עילאה זו, שהוא תנאי הכרחי לתקופת הגאולה, גם באתחלתא שלה. ומרן הוא נשמת התחייה, ובראשה" "מרן הרב שליט"א, הוא חכם, גיבור ועשיר, והכל מכין כלפי הגאולה, ולא עוד אלא שהוא מוכרח לעשות מה שעושה ולדבר מה שמדבר, יד ה' עליו ורוחו בקרב"ו" [משנת הנזיר' עמ' סב ואילך].

העלון יוצא לאור בסיוע **דְּבָרֵי שִׁיר** – הדוכן שלך לספרי קודש ומוסיקה יהודית. סניף ראשי: תחנה מרכזית ירושלים.

פלאפון: 0524797380